

P-08/09

OMBUDSMAN ZA LJUDSKA PRAVA
BOSNE I HERCEGOVINE

ОМБУДСМАН ЗА ЛЉУДСКА ПРАВА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Sarajevo, 25.02.2009. godine.

Općina Široki Brijeg
Fra Didaka Buntića 11
88 220 Široki Brijeg

N/r Općinskog načelnika Mire Kraljevića

N/r Predsjednika Općinskog vijeća
Vlade Ivankovića

N/r Tajnice Općinskog vijeća
Irenke Zovko

Poštovani,

Institucija Ombudsmana za ljudska prava Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: Institucija Ombudsmana), dana 13.02.2009. godine zaprimila je Zahtjev za preispitivanje Odluke o subvencioniranju roditelja djece u dječjem vrtiću (u daljem tekstu: Zahtjev) upućen od strane Načelnika općine Široki Brijeg Mire Kraljevića (u daljem tekstu: Načelnik).

Načelnik ističe da je Odlukom o subvencioniranju roditelja djece u dječjem vrtiću (u daljem tekstu: Odluka) donešenoj na 3. sjednici Općinskog vijeća Široki Brijeg (u daljem tekstu: Općinsko vijeće) održanoj dana 30.12.2008. godine, prekršene odredbe o nediskriminaciji iz Konvencije o pravima djece, Europske konvencije o ljudskim pravima, kao i Ustava Bosne i Hercegovine.

Institucija Ombudsmana je nakon primanja Zahtjeva pomno razmotrila sve navode. Prijedlog same odluke, Zapisnik sa 3. sjednice, niz međunarodnih dokumenata čija je potpisnica Bosna i Hercegovina, a posebno Europsku konvenciju o ljudskim pravima i Konvenciju o pravima djeteta, kao i niz dokumenata vezanih za Odluku, a koje navodimo po važnosti, to su: Ustav Bosne i Hercegovine, Ustav Federacije Bosne i Hercegovine, Zakon o načelima lokalne samouprave Federacije Bosne i Hercegovine, Zakon o županijskim ministarstvima i drugim tijelima županijske uprave Županije Zapadnohercegovačke, Statut općine Široki Brijeg, Poslovnik o radu Općinskog vijeća Široki Brijeg.

Odluka Općinskog vijeća, od dana 30.12.2008. godine, krši pravo na nediskriminaciju, ograničavajući subvenciju samo na djecu koja pohađaju dječji vrtić, a u potpunosti izostavlja djecu koja ne pohađaju dječji vrtić. Ovim se istovremeno krše odredbe Konvencije o pravima djeteta (u daljem tekstu: Konvencija) i Europske konvencije o ljudskim pravima.

Odluka prvenstveno krši načelo nediskriminacije (jedno od četiri opća načela) Konvencije o pravima djeteta prema kojemu djeca ne smiju trpjeti diskriminaciju "neovisno o rasi, boji kože, spolu, jeziku, vjeri, političkom ili drugom mišljenju, nacionalnom, etničkom ili

društvenom podrijetlu, vlasništvu, teškoćama u razvoju, rođenju ili drugom statusu djeteta, njegovih roditelja ili zakonskih skrbnika.", kao i članak 2., stavak 1. Konvencije, koji glasi:

"Države stranke poštivat će i osigurati svakom djetetu na svom području prava navedena u ovoj Konvenciji bez ikakve diskriminacije prema djetetu, njegovim roditeljima ili zakonskim skrbnicima glede njihove rase, boje kože, spola, jezika, vjere, političkog ili drugog uvjerenja, nacionalnoga, etničkoga ili socijalnog podrijetla, imovine, teškoća u razvoju, obiteljskog podrijetla ili kakve druge okolnosti."

Također, **Odluka krši Europsku konvenciju o ljudskim pravima, članak 14. zabrana diskriminacije**, koji glasi:

"Uživanje prava i sloboda predviđenih ovom konvencijom osigurava se bez diskriminacije po bilo kojoj osnovi, kao što su spol, rasa, boja kože, jezik, vjeroispovijest, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, sveza sa nekom nacionalnom manjinom, imovno stanje, rođenje ili drugi status."

Kao i Protokol broj 12., članak 1. Opća zabrana diskriminacije, uz Konvenciju za zaštitu ljudskih prava i temeljnih sloboda, koji glasi:

"1. Uživanje svih prava određenih zakonom osigurat će se bez diskriminacije na bilo kojoj osnovi kao što je spol, rasa, boja kože, jezik, vjera, političko ili drugo mišljenje, nacionalno ili socijalno podrijetlo, pripadnost nacionalnoj manjini, imovina, rođenje ili drugi status.

2. Nitko ne smije biti diskriminiran od strane javnih tijela na bilo kojoj osnovi kako je navedeno u stavku 1."

Institucija Ombudsmana razumije da u Općini sa dugom tradicijom iseljavanja i velikom dijasporom pitanje nataliteta ima veliki značaj. Pritom željeli bi istaći da pad nataliteta, smanjivanje broja djece nije slučaj samo u Općini Široki Brijeg, a niti u Bosni i Hercegovini, već se sa tim problemom susreću mnoge europske zemlje. Postavlja se pitanje koliki efekat mogu imati mjere na lokalnom nivou, Općina bi trebala razmotriti pitanje pokretanja inicijative za rješavanje iste na višim nivoima vlasti te u ovom kontekstu treba pristupiti izradi sveobuhvatne analize.

Općina Široki Brijeg može, sukladno svojim potrebama i onime što smatra prioritarnim odlučiti pomagati jednu kategoriju stanovništva, ali na principu jednakog tretmana i nediskriminacije.

Institucija Ombudsmana, kao nezavisna institucija koja promovira dobru upravu i vladavinu prava, zabrinuta je načinom na koji je donošena Odluka. S obzirom da je pad nataliteta problem s kojim se suočava naša zemlja već dugi niz godina i rješavanje tog problema zahtijeva ozbiljan pristup, a ne ishitreno djelovanje. Prilikom donošenja Odluke, Općinsko vijeće trebalo je uraditi sveobuhvatnu analizu koristeći postojeće oblike evidencije (matične knjige, evidencija djece pri Domu zdravlja, Centru za socijalni rad), a ne pristupiti jednoj nedovoljno analiziranoj i ishitrenoj odluci. Institucija Ombudsmana ne vidi razlog za ograničavanje subvencije samo na roditelje čija djeca pohađaju vrtić. **Institucija Ombudsmana, još jednom napominje, da se ovakvom Odlukom vrši diskriminacija u odnosu na djecu koja ne pohađaju vrtić.**

Uzimajući u obzir sve gore navedeno, Institucija Ombudsmana koristeći se svojim zakonskim ovlaštenjima proisteklih iz članka 32. Zakona o ombudsmanu za ljudska prava Bosne i Hercegovine¹ upućuje Općinskom vijeću Široki Brijeg, slijedeću

PREPORUKU

- 1) Da, Općinsko vijeće Široki Brijeg, na slijedećoj sjednici kao točku dnevnog reda razmotri ovu Preporuku, te sukladno tome pristupi dopuni postojeće Odluke ili postojeću stavi van snage i donose novu koja ne bi imala diskriminirajuće odredbe, a da ukoliko ostane pri namjeri provođenja mjera pronatalitetne politike, istima pristupi nakon sveobuhvatne analize, u cilju postizanja što boljih efekata

- 2) Da Općinsko vijeće Široki Brijeg uspostavi suradnju po tim pitanjima sa nadležnim organima vlasti Županije Zapadnohercegovačke, Federacije Bosne i Hercegovine i Bosne i Hercegovine.

Molimo Vas da u roku od mjesec dana od dana prijema ove Preporuke izvijestite Instituciju Ombudsmana o poduzetim mjerama.

Ombudsmani Bosne i Hercegovine

Ivo Bradyica

Jasminka Džumhur

Ljubomir Sandić

